

Commission

Du Roy Alphonse d'Aragon en
faveur de Jean Caser pour faire battre
en la monnoye de Perpignan par les
officiers d'icelle dela petite monnoye
mesme d'argent pour une certaine somme

Du 5e q. bre 1436.

Nostre Alphonsus Dei gratia Rex
Aragonum, Siciliae citta et ultra forum
Valencie, Hungarie, jérusalem, Majorica=rum,
Sardiniae et Coricae Comes Barcello=nonæ Dux Athenarum et Neopatriæ
actiam Comes Rossilionis et Gerita=niæ reminiscimur Superioribus iam in
pro utilitate ei beneficio Rei publicæ
Villa nostre Perpiniani in Comitatu
Rossilionis Principatus Catalonie
posita; concessisse licentiam et facultatem

plenariam Consulibus villa jam dictæ et
De eorum voluntate et consensu absque
tamen derogatione privilegiorum dictæ
villa jndultorum quod possent eudere
Seu eudi facere in Secca Regali dictæ villa
denarios minutos et obolos illius legis lique
ponderis et forme ejus erant et sunt illi
qui eudebantur in Secca civitatis Valencie
videlicet legis duorum denariorum de
argento fino et ponderis vel forme viginti
quatuor Solidorum pro quolibet marchio
denariorum usque ad quantitatem subscriptam
pro ut in privilegio et litteris inde factis
latius apparebat, vigore ejus quidem
concessione et licentia dicti Consules audi-
fecerunt Septem mille marchios denariorum
et obolorum pro ut illis licitum erat atque
concessum et non ultra; nunc autem consider-
antes quod dicta licentia suum effectum
sortita fuit et nihilominus in veridico

informamus testimonio universitar villa —
 praedicta propter defectum et carentiam obo-
 lorum praedictorum plurimum spatium detri-
 mentum et nedium tota ipsius Res publica
 Sed potissimum Christi pauperes et bacini
 quibus per populum Solent ista minuta —
 pecunia pro elemosinis et aliis opibus et
 Caritatis operibus rogari. nos tam pro —
 Beneficio Rei publicæ ante dictæ quam pro —
 utilitate nostra Curia resultanti, ad supplici-
 rationem per humilem pro parte vestri fidelis
 nostri joannis Casæ mercatoris ac locum
 tenentis magistri Secca villa Sæpe dictæ De-
 certa nostra Scientia expresse et natura et
 nostri Concilii Deliberatione praevante, tenore
 praerentis licentiam et facultatem plenissi-
 man damus et concedimus vobis eidem
 joanni Casæ quod vos cum ministris et
 officialibus dictæ Secca vigore præsen-
 tium confessim et absque exequori a

Serenissimæ Reginæ consortis carissimæ
et nostre locum-tenentis generalis positio-
ni valeatis operari et cedere. Seu audi facere
et deliberare in dicta Secca cum dictis officiis
alibus marchos argenti fini mille de oboliis
prædictis sub et de illâ lege liqua pondere
et valore signo et formâ bactenus consuetis
videlicet Delege duorum denariorum argenti
fini et ponderis vel tallie viginti quatuor
solidorum pro marcho dictæ villa. hanc
igitque licentiam et concessionem damus
et concedimus nos dictus Rex nobis dicto
joanni Caser et vestris quibus volueritis
usque ad dictos mille marchos argenti fini
et non ultra cum omnibus et singulis
iuribus prerogatis lucris obventionibus
favoribus et præminentias et absque solu-
tione seu responsione alicujus directus
juris lucri seu rationis nobis et nostra
Curia debiti pertinentis vel debendi sed?

propter melius largius et utilius dici potest
 Scribi Seu intelligi ad vestram Seu vestrorum
 utilitatem communorum avantagium et bonum
 etiam intellectum ita quod deductis expensis
 et laboribus ministeriorum et officialium
 dictarum Secae quos vos solvere teneamini
 durante custimento dictorum mille marchorum
 totum illud lucrum, obventiones et utilitates
 inde provenientes nobis et vestris utilitatibus
 applicentur nos enim faciemus et recognoscim-
 us de dicta certa Scientia quod vos dictar-
 joannes Casas dedistis et Seu dari et tradi-
 nobis fecistis pro toto universalis lucro
 ex eis predictis mille marchis argenti-
 ques nos ut supra eidemque et Seu audi or
 faciendis nobis et nostra Curiae pertinen-
 ti Seu pertinere debenti, florenos avi-
 centum de Aragonia recti ponderis quos
 a nobis habuimus et receperimus in pecunia
 numerata recipiente illos pro nobis et

nomine Curiae nostra fidelis de Thesauraria
nostra joanne Corda administrante pro-
nunc pecunias Thesaurarie praedictae, et
j'deo renunciantes Scienter omni exceptioni-
dictorum centum florenorum a nobis dicto-
joanne - Caser per modum praedictum -
non habitorum et non receptorum et dol-
mali promissione et pollicemur in nostas
bona fide Regia quod trademus et tradi-
faciemus et mandabimus nobis eidem
joanni vel cui Seu quibus volueritis pro-
parte vestra possessionem et facultatem
plenimodam - cedendi jam dictos marchos -
argenti mille in modica obolorum praedicto-
rum, et conservabimus forebimus et manu-
tenebimus vos et vestros in eadem contra
cunctas personas donec dictos mille marchos
perfecte integrare cederetis Seu Cadi-
feceritis ut praefertur. Dantes concedentes
et remittentes iustitia servitorum per vos

nostre Sezonitati praestitorum et alias
 de speciali gratia vobis eidem joanni -
 Caser et vestris quibus volueritis totum
 avancium lucrum et utilitatem ex et de-
 dictis mille marchis argenti per ventaram
 et per ventura itaque quidquid lucri avancii
 et utilitatis inde provenient vestris et vestrorum
 commodis et utilitatibus applicetur, facturi
 de eo et eis tanquam De re propria vestra
 omnino das voluntates nec nos aut magistri
 rationales vel Thesaurarias aut Procura-
 tor Regius aut magister Eccæ gradicata
 vel alii quiscumque officiales Commissarii
 vel persona quovis nomine vel autoritate
 fungentes non possumus aut profici ullo-
 unquam tempore. De gradicatio mille marchis
 argenti cuendis vel uprav et de jurebus
 indebitis seu preventis a vobis dicto joanne
 Caser vel vestris heredibus quibuscumque
 computate vel rationem aliquam querere

Neu habere nec quosquis aut possit ad eam
exhibendam compelli in iudicio vel causa
quomo do libet Neu astringi; quinjmo sit
et sicut Semper in personis et bonis ab
omni questione et compulsione jumentum
et perpetuo absoluti quoniam nos totum
id et quantumcumque fuerit ultra dicto-
centum florenos quos a nobis recepimus
in satisfactionem dicti lucis et iurium
Curiae nostra spectantium ac supra nobis
damus ut praedictum donatione pura
propria et invocabili quae dictum iusti
viro nonobstantibus quibusvis pragmatice
constitutionibus Capitulis memorialibus
et rescriptis facientibus quomo do libet in
adversum Super quibus sic in quantitate
privilegiis et libertatibus Super his
concessis dictae villa Perpinianae et ejus
secca pergloriosa memorie praedecessorum
nostros Reges Aragonum seruissimos

obviare non videantur seu aliquatenus
 contrarie de dicta certa scientia et ex
 potestatis nostra Regiae plenitudine
 legibus non astricta; harum serie dispensa-
 mus. Serenissima Regina consorti carissima
 et locum tenenti nostri generalis in Principatu
 Cataloniae intentionis nostra hujuscemodi
 conceptum declarantes nec non regenti officium
 generalis gubernatoris bajulo generali
 Cataloniae Principatus ac gubernatoris
 Comitatum Rossilonis et Geritaniae
 magistro rationali Curiae nostra Thesaurario
 et Procuratori Regio dictorum Comitatum,
 magistro Secca et aliis universis officialibus
 villa et Secca Perpiniiani catoris que personis
 ad quos spectet mandantes de dicta certa
 nostri et expresse quatenus presentem
 licentiam facultatem concessionem dona-
 tionem relaxationem et gratiam omniaque
 et singula in eis contenta firmiter teneant

et observent teneri que et observari facias.
juriabilitet per quosunque et illi or
eorum ad quos pertineat vos eundem joan
num fas est. Seu quem volueritis loco vestri
ad simplicem vestri instantiam vigore
presentium in possessionem predictorum
mittant ei inducans iunctumque et
jumissum manu tenans favorabilitet
et defendant. in quorum testimonium
presentes fieri iussimus nostro communi
negotiorum Sicilia ultra farum Sigillo
cum alia non habeamus in promptu impa
denti munitas. Datum in nostris felicibus
Castis contra Neapolim die quinto mensis
octobris anno a nativitate Domini
millesimo quadringentesimo trigesimo et
octavo Regnique nostri Siciliae citta
farum anno quarto alterum vero Regno
rum nostrorum vigesimo tertio. Rex
Alfonso. Dominus Rex mandavisse

misi Anna^{do} sonolleda .1. incommuni quinto .1.

Collacionné au Registre des archives
du Domaine du Roy en Roussillon
a fol. 224: ou les lettres patentes
y dessus se trouvent enregistrées
par moy l'Esq^e greffier et garde
archives du d^e domaine.

J. Bosch avec paraphe.